

JAARVERSLAG NBTG 2016

Nederlandse Beroepsvereniging
Tolken Gebarentaal
(NBTG)

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
Hoofdstuk 2	Activiteiten interne organisatie	4
§ 2.1	Interne organisatie	4
§ 2.2	Positie en werkwijze bestuur	4
Hoofdstuk 3	Activiteiten portefeuilles	6
§ 3.1	Externe relaties/tolkvoorziening	6
§ 3.2	Dove tolken	9
§ 3.3	Professionalisering	10
§ 3.4	IGTD & studenten	11
§ 3.5	Wetenschappelijk onderzoek	11
§ 3.6.	Internationale contacten	11
Hoofdstuk 4	Overige activiteiten	12
§ 4.1	Kennisuitwisseling beroepsgroep	12
§ 4.2	Klachtenregeling/klachtencommissie	12
§ 4.3	PR & communicatie	12
§ 4.4	Jubileum 2018	13
Hoofdstuk 5	Toekomstvisie	14
Hoofdstuk 6	Ledenaantal 2016	15

BIJLAGE: BESTUUR EN PROJECTGROEPLEDEN IN 2016

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van 2016 van de NBTG. In dit verslag leest u welke activiteiten er het afgelopen jaar ondernomen en afgerond zijn en welke activiteiten in 2017 een vervolg krijgen.

2016 is een enerverend jaar geweest. Wij hebben interne problemen aan moeten pakken en twee nieuwe bestuursleden hebben zich moeten inwerken in hun portefeuilles. Wij hebben veel tijd en energie aan allerlei veranderingen binnen het bestuur besteed. Ook hebben we aan het eind van 2016 en begin 2017 een aantal successen kunnen boeken.

De belangrijkste wil ik hier aanstippen; in het vervolg van het jaarverslag wordt dieper op deze projecten ingegaan.

De notitie Landelijke regeling voor de tolkvoorziening, een initiatief van de NBTG en Dovenschap uit 2014, heeft ook in 2016 een vervolg gekregen. Naar aanleiding van het onderzoek van Significant, in opdracht van de ministeries van VWS, OCW en SZW heeft een NBTG-projectgroep onder alle gebarentaaltolken een enquête over de tolkvoorziening uitgezet. De aanbevelingen die we hebben geformuleerd op basis van de uitkomsten van deze enquête zijn deels in het Significantrapport opgenomen en hebben positief gevolg gehad. Eind 2016 hebben we namelijk van het UWV te horen gekregen dat teamtolken voortaan ieder 100% vergoeding ontvangen in plaats van 75%. Hiervoor heeft de NBTG, samen met Dovenschap en NSV jaren gestreden.

Verder heeft het bestuur eind 2016 ook twee projectgroepen ingesteld die allebei een belangrijke taak kregen. Aan deze projectgroepen nemen ook de NSV, de tolkgebruikersorganisaties en het RTGS deel.

Allereerst is dat de projectgroep RTGS, die als doel heeft om in kaart te brengen welke aanbevelingen aan het RTGS gedaan kunnen worden ter verbetering van de RTGS-website, het reglement, bestaande procedures en de organisatie. De projectgroep is opgezet omdat er al geruime tijd geluiden te horen waren onder NBTG-leden (onder andere via een enquête eind 2015) dat genoemde verbeteringen bij het RTGS noodzakelijk zijn.

De tweede projectgroep Specialisatie & Differentiatie stelt zich tot taak om een specialisatiesysteem voor tolken NGT en mogelijk ook schrijftolken op te zetten. Binnen de beroepsgroep van tolken gebarentaal en de groep van tolkgebruikers wordt al jaren de wens geuit om specialisaties binnen het beroep te bevorderen, maar dat heeft tot op heden nog niet tot tastbare resultaten geleid. De projectgroep heeft dus de lastige taak om deze opdracht tot een goed einde te brengen. Gezien de complexiteit van de opdracht, zal dit project wel geruime tijd in beslag nemen.

Tot slot hebben we in 2016, net als in andere jaren, een aantal bijeenkomsten georganiseerd, waaronder twee NBTG-dagen en een 'Wat Als ..', bijeenkomst. We zetten deze bijeenkomsten voort omdat wij het heel waardevol vinden dat leden de gelegenheid krijgen om met elkaar in gesprek en discussie te gaan; maar ook omdat dit de momenten zijn waarop het bestuur van de nodige feedback wordt voorzien.

Het bestuur werd in 2016 bij al deze werkzaamheden ondersteund door de beleidsmedewerker en de bureaucoördinator.

Daarnaast kon het bestuur gelukkig rekenen op hulp van veel vrijwilligers. In het bijzonder wil ik hier noemen de zeer zelfstandig draaiende werkgroep Deskundigheidsbevordering en alle medewerkers van de Interpres.

Deze vrijwilligers heeft de NBTG hard nodig, want zoals jullie weten is er veel werk te verzetten. Het NBTG-bestuur is alle vrijwilligers dan ook zeer erkentelijk voor hun inzet.

Wieteke van Genderen
Voorzitter NBTG a.i.

HOOFDSTUK 2 ACTIVITEITEN INTERNE ORGANISATIE

§ 2.1 Interne organisatie

Bestuur

Halverwege 2016 moesten wij helaas afscheid nemen van één van onze bestuursleden, Emmy Kauling, omdat zij naar het buitenland vertrok.

Vervolgens is het bestuur aangevuld met een tweetal leden, Yvonne Jobse en Lud van der Garde. Lud van der Garde heeft inmiddels zijn bestuurslidmaatschap in 2016 weer beëindigd. Over de achtergrond van deze ontwikkelingen zijn de leden uitgebreid geïnformeerd.

Op de ALV in november 2016 is een nieuwe penningmeester benoemd, Nanette Huijs, en namen wij ook afscheid van de zittende penningmeester, Jetske Tinnevelt, waardoor we eind 2016 met een bestuur van vijf leden overbleven.

Hieronder volgt een overzicht van de bestuursleden en hun portefeuilles eind 2016:

- Wieteke van Genderen, voorzitter a.i. (portefeuilles personeel, externe relaties/tolkvoorziening)
- Maïke van Raam, secretaris, studentbestuurslid (portefeuille IGT&D/studenten)
- Nanette Huijs, penningmeester (portefeuille IGT&D, contactpersoon PZO)
- Winnie de Beer, bestuurslid (portefeuille professionalisering¹, contactpersoon collectief justitietolken)
- Yvonne Jobse, bestuurslid (portefeuilles Dove tolken, Landelijke regeling tolkvoorziening, wetenschappelijk onderzoek, internationale contacten, contactpersoon Interpres)

Het gehele bestuur vergadert regelmatig om de algemene zaken te bespreken en elkaar te informeren over de ontwikkelingen binnen een bepaald project en/of een bepaalde portefeuille.

Het bestuur werd in 2016 een aantal keren ondersteund door projectgroepen voor specifieke projecten, namelijk voor 'Compententieprofiel', 'Tolkvoorziening', 'RTGS', 'Specialisatie & Differentiatie' en door de permanente werkgroep 'Deskundigheidsbevordering' en door de redactie van de Interpres.

Bureausamenstelling

Begin 2016 was de bureausamenstelling als volgt:

- Monica Hübner beleidsmedewerker en communicatiemedewerker
- Minke Salomé, bureaucoördinator en financiële administratie

§ 2.2 Positie en werkwijze bestuur

Sinds 2015 is er gediscussieerd over de vraag welke vorm van bestuur binnen de vereniging gehanteerd moet worden. In de daaraan voorafgaande jaren bestond het NBTG-bestuur uit een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur zorgde daarbij voor de algemene gang van zaken, het algemeen bestuur bestond uit het dagelijks bestuur aangevuld met bestuursleden met specifieke portefeuilles die in sommige gevallen ook een werkgroep onder zich hadden.

---

¹ Onder de portefeuille professionalisering valt deskundigheidsbevordering (contactpersoon voor de werkgroep), specialisatie & differentiatie, contactpersoon notarieel netwerk

Het bestuur neemt - al dan niet op voordracht van de beleidsmedewerker - het initiatief voor nieuw beleid en stelt het het beleid van de vereniging vast. Het bestuur voert, in samenwerking met de beleidsmedewerker, een deel van de beleidstaken zelf uit. Hierbij wordt voornamelijk een beroep gedaan op inhoudelijke kennis bij de bestuursleden. Ieder bestuurslid is op die basis betrokken bij de diverse portefeuilles en projecten, naast de beleidsmedewerker.

De huidige vorm van bestuur heeft als nadeel dat er een groot beroep gedaan wordt op de tijd van alle bestuursleden ook al tracht men de beleidstaken zo efficiënt mogelijk uit te voeren. In 2016 is besproken of het wenselijk is dat een andere vorm van organisatie/bestuur gehanteerd moest worden, waarbij het bestuur alleen bestuurt en de uitvoering in zijn geheel aan het bureau overlaat met aan het hoofd een 'uitvoerend directeur'. Het bestuur kwam tot de conclusie dat het liever met twee betaalde beleidsmedewerkers zou willen werken, naast het secretariaat, dan met één uitvoerend directeur. De kosten van het werken met een directeur of met twee beleidsmedewerkers zijn bovendien zo hoog dat een flinke verhoging van het lidmaatschapsgeld onvermijdelijk zou zijn.

Besloten is dat het bestuur in 2017 een kadertraining zal volgen en aan de hand daarvan in overleg met de leden zal bepalen welke werkwijze en bestuursvorm het meest aansluit bij de zienswijze van de vereniging.

HOOFDSTUK 3 ACTIVITEITEN PORTEFEUILLES

§ 3.1 Externe relaties/tolkvoorziening

Tolkvoorziening WMO

In 2015 werd de regeling rondom de tolkvoorziening overgeheveld van de AWBZ naar de WMO en de gemeenten werden verantwoordelijk voor de uitvoering, die ze vervolgens aan de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) overdroegen. De VNG voerde één landelijke regeling in voor de tolkvoorziening in het leefdomein en liet deze uitvoeren door Menzis en sinds 2016 door Berengroep (Tolkcontact).

In 2016 heeft de NBTG twee keer deelgenomen aan een stakeholdersoverleg met de VNG om te bespreken in hoeverre de komende jaren bezuinigingen op de kosten van de tolkvoorziening nodig zijn. Uit deze besprekingen bleek, op basis van de halfjaarcijfers van Tolkcontact, dat de kosten voor de tolkvoorziening in 2016 niet zodanig gestegen waren dat er voor 2017 bezuinigingen doorgevoerd moesten worden door de VNG. Echter, pas als de cijfers van Tolkcontact over de tweede helft van het jaar bekend zijn, zal hier werkelijk een besluit over worden genomen.

Na de zomer werd door VNG aan ons meegedeeld dat aan de Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) van de VNG op 30 november 2016 het besluit voorgelegd zou worden om landelijke voorzieningen, waaronder de tolkvoorziening leefdomein en participatiewet, per 1 januari 2018 niet meer door de VNG centraal uit te laten voeren, maar decentraal door elke gemeente afzonderlijk. De redenen waren dat vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken is beslist dat de financiering van de tolkvoorziening niet meer via de gemeentefondsroute kan plaatsvinden en dat de VNG de tolkregeling niet kan uitvoeren omdat de VNG, juridisch gezien, geen bestuursorgaan is. Dit houdt in dat burgers geen bezwaar en beroep kunnen instellen tegen beslissingen van de VNG, terwijl dit wel mogelijk zou moeten zijn, net zoals bij het UWV.

De VNG zou er de voorkeur aan geven als de tolkvoorziening weer door VWS 'teruggenomen' zou worden door de tolkvoorziening weer uit de WMO en de Participatiewet te halen. VWS heeft toen te kennen gegeven dat dit uitgesloten was.

De NBTG heeft hierop samen met de stakeholders NSV, Platform en Dovenschap een brief geschreven aan het bestuur van de VNG voorafgaande aan de stemming hierover. Ondanks de brief en andere lobbyacties van de belangenorganisaties en beroepsverenigingen om gemeenten te bewegen tégen decentralisatie te stemmen hebben de gemeenten vóór doordecentralisering gestemd.

De VNG heeft vervolgens aangegeven dat zij een modelregeling en modelovereenkomst wil ontwerpen voor de gemeenten en de bemiddeling en de uitvoering van de tolkregeling en de facturatie in 2018 op dezelfde wijze wil laten verlopen als in 2016 en in 2017. Het advies van de VNG aan de leden zal zijn om de modelregeling en modelovereenkomst te gebruiken, maar het staat de gemeenten vrij om hier vanaf te wijken.

Op het moment van schrijven heeft de NBTG via het ministerie van VWS vernomen dat de 'doordecentralisering' van de baan is.

Eén landelijke regeling tolkvoorziening voor alle domeinen

In 2015 is er een notitie geschreven waarin gepleit is voor één landelijke regeling voor alle domeinen (leef, werk en onderwijs) die onder de aandacht is gebracht van de verantwoordelijke ministeries van VWS, SZW en OCW.

Eind 2015 is door de ministeries aan een onderzoeksbureau, Significant, opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de harmonisatie van de regelgeving omtrent de tolkvoorziening. Significant heeft onder andere met alle betrokken partijen interviews gehouden en groeps gesprekken gevoerd om de knelpunten in de regelgeving voor de lange termijn, de middellange termijn en de korte termijn in kaart te brengen.

In het kader van dit onderzoek heeft de NBTG een enquête uitgezet onder tolken NGT met het doel de resultaten van deze enquête in de rapportage van Significant op te laten nemen. De aanbevelingen naar aanleiding van deze enquête zijn deels in de Significantrapportage opgenomen.

Het advies van Significant is, samengevat, dat in verschillende fasen uitvoering gegeven kan worden aan het oplossen van de huidige problematiek rondom de tolkvoorziening:

- Korte/middellange termijn: wegnemen van bestaande knelpunten, kleine knelpunten kunnen snel aangepakt worden. Eén gezamenlijk loket voor de bestaande uitvoering oprichten, afhankelijk van de inrichting van zo'n loket kan dit centraal georganiseerd worden.
- Lange termijn: een persoonlijke tolkvoorziening opzetten, dat wil zeggen dat tolkgebruikers uren krijgen toegewezen op basis van hun persoonlijke situatie. Deze uren mogen ze naar eigen keuze in de verschillende domeinen inzetten. Deze oplossing heeft tot gevolg dat wet- en regelgeving aangepast moeten worden. Significant adviseert deze oplossingsrichting alleen te overwegen als hier voldoende politieke draagvlak voor is.

Op 25 oktober 2016 is er een overleg geweest tussen de ministeries en de stakeholders over het vervolg op het rapport waar meegedeeld is dat er eerst een formeel akkoord moet zijn van de bewindslieden, waarna het rapport en de beleidsreactie naar de Tweede Kamer zou gaan. Dit is begin maart 2017 gebeurd.

Hierover zal in de loop van 2017 meer bekend worden.

Tolkvoorziening Onderwijs

In 2016 heeft er geen overleg plaatsgevonden tussen het ministerie van OCW, Siméa en de belangenorganisaties over de tolkvoorziening in het kader van de Wet Passend Onderwijs, vanwege de bovengenoemde ontwikkelingen omtrent de Landelijke regeling. Siméa en de belangenorganisaties wachten, evenals de NBTG, op de uitkomsten van het onderling overleg van de ministeries over het rapport van Significant.

Samenwerking collectief justitietolken

De NBTG heeft op 8 juli 2013 samen met de dovenorganisaties, collectief justitietolken, NSV en Stichting Tolknet een intentieverklaring ondertekend voor de inzet van gebarentolken en schrijftolken in justitiële en aanverwante settings. Op 13 juni 2016 is er een bijeenkomst geweest van de betrokken organisaties om te bespreken of en in hoeverre de intentieverklaring geactualiseerd moet worden. Partijen zijn voornemens om de intentieverklaring te actualiseren en te onderzoeken of en in hoeverre er nog andere organisaties als medeondertekenaar uitgenodigd kunnen worden. Een eerste concept van de intentieverklaring is opgesteld door het Platform D-SH-TOS, waarop betrokkenen gereageerd hebben. Er wordt nu een tweede versie van de intentieverklaring gemaakt waarin de opmerkingen van alle partijen verwerkt zijn. Deze tweede versie zal ook aan de NBTG-leden worden voorgelegd.

De portefeuillehouder 'Professionalisering', die zelf ook lid is van het collectief justitietolken, heeft tevens de taak om de samenwerking met het collectief verder vorm te geven. Deze samenwerking zal ook in 2017 worden voortgezet.

Samenwerking Nederlandse Schrijftolken Vereniging

In 2016 heeft de NBTG de banden met de NSV aangehaald door aan gezamenlijke doelen te werken, zoals is gebeurd bij het onderzoek van Significant en de belangenbehartiging van onze leden bij het UWV en de VNG. Voor 2017 gaan we deze lijn continueren en intensiveren, zoals in de projectgroepen 'Specialisatie & Differentiatie' en 'RTGS' waaraan de NSV ook deelneemt.

Samenwerking Dovenschap

Dovenschap en de NBTG hebben intensief samengewerkt aan het project 'Landelijke regeling' en 'decentralisering tolkvoorziening'. Er vindt ook overleg plaats over andere onderwerpen wanneer de gezamenlijke belangen daarom vragen. Dovenschap en de NBTG hebben in 2016 afgesproken dat zij structureel één à twee keer per jaar overleg zullen voeren met elkaar.

De NBTG en Dovenschap hebben verder afgesproken om de eerder voorgenomen ondertekening van een intentieverklaring ter versterking van de onderlinge samenwerking, uit te voeren zodra Dovenschap een nieuw bestuur heeft gekozen in 2016. Nu er eind 2016 een nieuw bestuur is gekomen, zal dit in 2017 opgepakt worden.

Samenwerking Platform D-SH-TOS

Het Platform D-SH-TOS is naast Dovenschap ook een belangrijke samenwerkingspartner van de NBTG, omdat dit platform de meeste dovenorganisaties vertegenwoordigt. De NBTG en het Platform informeren elkaar over belangrijke ontwikkelingen in de tolkvoorziening en formuleren, wanneer nodig, gezamenlijke standpunten met betrekking tot de tolkvoorziening. Er wordt ook met het Platform, naast Dovenschap en NSV, intensief samengewerkt op het gebied van de 'Landelijke regeling' en 'decentralisering tolkvoorziening'.

Stichting Register Tolken Gebarentaal en Schrijftolken

In een overleg begin 2016 heeft het RTGS aangegeven dat het geen initiatief neemt tot verbeteringen/wijzigingen (afgezien van die aan de website) omdat initiatieven tot dergelijke verbeteringen/wijzigingen door alle stakeholders gedragen moeten worden. In 2016 is er om die reden een projectgroep opgericht om, als vervolg op de RTGS- enquête onder onze leden in 2015, te inventariseren welke verbeteringen er kunnen komen in de website, het reglement, de criteria en procedures van het RTGS. Hieruit zal een voorstel komen voor het RTGS dat eerst aan de leden wordt voorgelegd.

De projectgroep, die bestaat uit NBTG, NSV, Platform, Dovenschap en RTGS zet dit werk voort in 2017.

In 2016 heeft het RTGS verder een voorstel tot wijziging van het reglement naar de stakeholders, waaronder de NBTG, gestuurd met als doel een ondergrens aan de kwaliteit van het werk van tolken aan te brengen en te waarborgen. De wijziging van het reglement hield in dat tolken aan een minimum aantal 'vliegreun' (100) per jaar per discipline zouden moeten voldoen.

De NBTG heeft dit voorstel, onderbouwd met argumenten, afgewezen. Een belangrijk argument voor deze afwijzing was dat de kwaliteit van het werk van tolken door een vliegreuneis niet gewaarborgd wordt. Ook is genoemd dat de NBTG bovendien zelf in 2016 wil starten met de ontwikkeling van een specialisatie- en differentiatiesysteem waarmee beoogd wordt de kwaliteit van de dienstverlening van tolken te optimaliseren.

Het RTGS heeft vervolgens alle stakeholders geïnformeerd dat vanwege het ontbreken van maatschappelijk draagvlak het Register 'pas op de plaats maakt' en heeft partijen uitgedaagd met een alternatief kwaliteitsinstrument te komen.

CAT-overleg

In 2016 is er twee keer een overleg geweest van het College van Advies van Tolkneta, waarbij zowel de beroepsverenigingen als de belangenorganisaties gezamenlijk werden uitgenodigd. Tijdens deze vergaderingen zijn punten die van belang zijn voor Tolkneta en de belangenorganisaties besproken, met name de ervaringen rondom bemiddeling en uitvoering sinds 1 januari 2016 (overgang van Tolkneta naar Berengroep). In 2017 zullen deze CAT-overleggen voortgezet worden.

Tolkneta

De NBTG heeft minimaal één keer per jaar overleg met Tolkneta, naast het CAT-overleg. Hierin wordt onder andere besproken hoe de werkzaamheden zich ontwikkelen, en hoe de samenwerking met Tolkneta verloopt.

Berengroep/Tolkcontact

In 2016 zijn er twee evaluatiegesprekken gevoerd met Berengroep waarin de positieve en

negatieve gevolgen van het systeem van Tolkcontact besproken zijn, als ook de NBTG-enquête over de tolkvoorziening (voor zover deze betrekking had op Tolkcontact). Eén van de onderwerpen was dat een aantal leden had aangegeven (te) weinig opdrachten van Tolkcontact gekregen te hebben in de eerste helft van 2016, mogelijk door de wijze van bemiddeling van het systeem van Tolkcontact. De NBTG heeft geprobeerd deze klachten te kwantificeren door een onderzoek hierover onder de leden uit te zetten. Het bleek om een beperkt aantal leden te gaan, waarna Tolkcontact verder geen verandering in de vorm van bemiddeling heeft doorgevoerd.

Voor 2017 zullen we de evaluatiegesprekken met Berengroep/Tolkcontact continueren, structureel twee keer per jaar of vaker indien nodig. In de tussengelegen tijd worden kwesties die overleg vereisen, via mail of telefoon besproken, zoals bijvoorbeeld de Algemene voorwaarden van Tolkcontact.

UWV

In 2017 zullen wij ook het overleg met het UWV continueren, structureel twee keer per jaar, met het doel om de UWV-regelgeving voor tolken te verbeteren of in stand te houden.

In 2016 zijn er twee overleggen gevoerd met het UWV over verschillende onderwerpen, waaronder facturering, privacywetgeving, vergoeding van teamtolken, pilot met 15% tolkuren in het werkdomein, reiskostenvergoeding bij annulering ter plekke, jaarlijks aanvragen van een toekenning tolkuren en declaratieformulier.

Het UWV heeft op initiatief van Dovenschap in 2016 een pilot gehouden voor de vrije besteding van de toegekende tolkuren in de werksfeer. Een groep tolkgebruikers mocht een jaar lang de 15% aan tolkuren vrij besteden en dus teamtolken inzetten zonder voorafgaande toestemming van het UWV en zonder dat men gebonden was aan een beperkt aantal te reizen kilometers. In 2016 is hierover nog geen tussenevaluatie uitgevoerd door het UWV.

De gezamenlijke inspanningen van Dovenschap, NSV en NBTG hebben er in geresulteerd dat teamtolken met ingang van 1 november 2016 100% betaald krijgen in plaats van 75% door het UWV.

Ook heeft het UWV aangegeven dat een tolk per 1 november 2016 de getolkte werkzaamheden tijdens programmapauzes - zoals netwerkpauzes tijdens een congres of een vergadering - kan declareren.

Platform Tolken Op Afstand (PTOA)

Er is in 2016 één PTOA overleg geweest. Tijdens dit overleg is er gesproken over de stand van zaken bij KPN teletolk en Tolkmatch Direct en zijn er een aantal casussen besproken die werden ingebracht door de tolken van KPN teletolk. Er was ook nog een overleg gepland voor eind 2016, maar dit is verschoven naar begin 2017.

§ 3.2 Dove tolken

Werkgroep Dove Tolken

In 2016 is er een vervolgesprek met de Werkgroep Dove Tolken geweest, waarin is besproken of zij zich eventueel als werkgroep bij de NBTG zouden willen aansluiten.

Het bestuur houdt de deur open voor de Dove tolken omdat zij een belangrijke aanvulling op de beroepsgroep tolken NGT zijn, onder de voorwaarde dat de criteria voor een Dove tolk gelijkwaardig zijn aan die voor een horende tolk. Er moet een procedure ontwikkeld worden om te beoordelen of iemand gekwalificeerd is of niet. Daarnaast acht het bestuur het wenselijk dat er een opleiding voor Dove tolken komt op de HU of elders en dat Dove tolken zich net als horende tolken aan nascholingsverplichtingen en de beroepscode moeten houden.

In 2016 heeft de Werkgroep Dove Tolken samen met het RTGS afspraken gemaakt over een voorlopige registratie van de Dove tolken.

De NBTG is hier pas in een latere fase bij betrokken. Het RTGS is inmiddels verzocht om in

de procedure een moment in te bouwen waarop de NBTG -formeel- geconsulteerd wordt over het voorstel van de Werkgroep DT.

In 2017 komt hier een vervolg op.

Dove tolken in justitiële settings

Suzanne Heuft en Karin van der Ree zijn op persoonlijke titel (dus niet vanuit het Justitiecollectief) een trainingsproject voor Dove justitietolken gestart naar aanleiding van een verzoek van het Openbaar Ministerie (OM) aan hen. Binnen justitie waren er al Dove tolken aan het werk, terwijl zij niet erkend tolk zijn. Het OM wilde dat de Dove justitietolken een training in het tolken in justitiële settings aangeboden kregen. Op dit moment zijn er 2 à 3 Dove tolken die ingezet kunnen worden in een team horende/dove tolk. Het doel van het OM is om in juli 2017 vijf teams te hebben die ook daadwerkelijk ingezet kunnen worden in justitiële settings.

De NBTG wil aansturen op een opleiding voor de Dove justitietolken, net zoals voor de Dove tolken die werken op andere terreinen.

De NBTG heeft in 2016 nog geen gelegenheid gehad overleg te voeren met Suzanne Heuft en Karin van der Ree over de (opleiding van de) Dove justitietolken. Een overleg is wel begin 2017 ingepland.

§ 3.3 Professionalisering

Specialisatie & differentiatie

Op de ALV van 9 april 2016 heeft Suzanne Heuft een presentatie gegeven over een voorstel voor een specialisatie- en differentiatiesysteem, dat zij het ABC-systeem noemt. Ook kregen wij te horen van Maya de Wit hoe de registratie- en kwalificatiesystemen in andere landen werken. Tijdens het middagprogramma hebben de aanwezige leden in groepjes nagedacht over de vraag welke prikkels er zijn voor tolken om te professionaliseren en hoe we die kunnen creëren.

Na deze presentaties is hierover een levendige discussie gevoerd door de aanwezige leden. Zowel deze discussiemiddag als de uitkomsten van de enquête Landelijke regeling tolkvoorziening laten zien dat een meerderheid van de leden er, vanuit het belang van professionalisering van ons beroep, voorstander van is dat er een specialisatie- en differentiatiesysteem ontwikkeld gaat worden.

Een groep leden heeft na de ALV hun voorstel voor een specialisatiesysteem verder uitgewerkt en aan het bestuur voorgelegd. Twee vertegenwoordigers van deze groep hebben zitting genomen in de projectgroep Specialisatie & Differentiatie die in het najaar is opgestart. Deze projectgroep is breed samengesteld met daarin naast de NBTG en de NSV, vertegenwoordigers van de dovenorganisaties, en in een later stadium het RTGS, eventueel de financiers (ministeries, UWV, VNG) en externe deskundigen.

De projectgroep inventariseert aan welke randvoorwaarden een specialisatie- en differentiatiesysteem zal moeten voldoen. De twee voorstellen voor een specialisatie & differentiatiesysteem zullen daaraan getoetst worden.

Daarna zullen de verschillende opties, uiteengezet in een onderzoeksverslag/projectplan, aan de leden voorgelegd worden zodat zij mede hun voorkeur kunnen uitspreken alvorens er een keuze gemaakt wordt door de gezamenlijke stakeholders op basis van het voorafgaande onderzoek.

Basiscompetentieprofiel en competentieprofiel Doof+

Vanuit het werkveld van de zorg aan dove mensen met een verstandelijke beperking is er in 2015 de vraag gekomen of er een competentieprofiel opgesteld kon worden voor tolken NGT die voor dove klanten met een verstandelijke beperking tolken. Daarvoor is er destijds een werkgroep (competentieprofiel Doof+) opgezet. Door deze vraag ontstond bij de NBTG ook de behoefte om een basiscompetentieprofiel te ontwikkelen, waarvoor eveneens een werkgroep werd opgezet. Het basiscompetentieprofiel zou in 2016 verder ontwikkeld worden en de verdere uitwerking van het competentieprofiel Doof+ zou pas geschieden als het basiscompetentieprofiel afgerond zou zijn.

In 2016 zijn er vervolgens nieuwe ontwikkelingen geweest op het gebied van specialisatie en differentiatie (zoals vermeld in voorgaande paragraaf). Om deze reden is het ontwerp van een basiscompetentieprofiel -voorlopig- stopgezet, omdat het bestuur er rekening mee houdt dat er bij de ontwikkeling van een specialisatie- en differentiatiesysteem ook competentieprofielen opgezet zullen worden.

Deskundigheidsbevordering/project nascholingen

In het najaar van 2014 liet de NBTG door Karin Princen onderzoeken hoe de kwantiteit én de kwaliteit van nascholingen verhoogd kunnen worden en hoe dat binnen de NBTG vorm zou moeten krijgen. In 2015 werden de bevindingen gepresenteerd in een rapport.

In dit rapport wordt aanbevolen om de huidige nascholingsorganisatie verder te professionaliseren door het opzetten en afstemmen van procedures en het uitwerken van processen, zoals een selectieprocedure voor docenten, een procedure voor het opzetten van trainingen en het maken van een studiegids. De onderzoekster beveelt aan om de begeleiding hiervan uit te laten voeren door een projectleider met kennis van zaken. Wanneer deze processen en procedures zijn uitgewerkt kan het organiseren van de nascholingen gedaan blijven worden door een groep vrijwilligers, aldus de onderzoekster.

Het project wordt in 2017 in eerste instantie opgepakt door de portefeuillehouder zelf die eerst de workshops die gegeven worden en de bestaande procedures onder de loep gaat nemen.

§ 3.4 IGT&D & Studenten

Opleiding

Een aantal keer per jaar heeft de NBTG gesprekken met het Instituut voor Gebaren, Taal en Dovenstudies (IGT&D). In deze gesprekken geeft de NBTG feedback op het curriculum van de opleiding en worden vragen en knelpunten vanuit het werkveld teruggekoppeld naar de opleiding. Ook was de NBTG aanwezig bij de interne audit op 13 april 2016.

Verder heeft de NBTG met het management van IGT&D overleg gevoerd over het basiscompetentieprofiel, over een eventueel opleidingsaanbod en assessment van IGT&D aan Dove tolken (waarbij de werkgroep Dove tolken ook aanwezig was) en, tot slot, een overleg over het ontwikkelen van een mogelijk protocol voor filmopnames van tolken op de afdeling IGT&D/HU.

Deze gesprekken worden in 2017 voortgezet.

Voorlichting

De NBTG geeft ieder jaar voorlichting aan studenttolken, waarbij leden van de NBTG informatie verstrekken over het beroep. In 2016 hebben we studenten in het vierde jaar voorlichting gegeven over de NBTG.

Wat als... dag

Ook in 2016 heeft de NBTG samen met IGT&D een 'Wat als..' dag georganiseerd. Tijdens deze middag konden tolken en tolkstudenten samen netwerken en wordt er informatie tussen het werkveld en de opleiding uitgewisseld.

§ 3.5 Wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek kost veel geld dat niet uit het gewone budget van de vereniging betaald kan worden. Voor het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek wordt sinds 2014 geld gereserveerd. In 2016 is er geen wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd.

§ 3.6 Internationale contacten

Ook in 2016 was er weer een efsli-conferentie, deze keer in Griekenland. Tijdens de Annual General Meeting (AGM) voorafgaand aan de conferentie was een afvaardiging van het NBTG-

bestuur aanwezig. Na afloop van de AGM en conferentie is er eerst op de ALV van 5 november verslag van gedaan door middel van een filmpje. Daarna is er via de website verslag uitgebracht aan de leden.

HOOFDSTUK 4 OVERIGE ACTIVITEITEN

§ 4.1 Kennisuitwisseling beroepsgroep

Bijeenkomsten tolken

In 2015 is het plan opgevat om, naast de ALV en de NBTG-dag, een extra discussiebijeenkomst te organiseren voor tolken om te discussiëren over vak- en vereniging-gerelateerde zaken. Een dergelijke bijeenkomst is niet in 2016 georganiseerd omdat andere zaken prioriteit gekregen hebben.

Verbinding tolken & tolkgebruikers

Sinds 2014 hebben bijeenkomsten plaatsgevonden waar tolken en tolkgebruikers met elkaar konden discussiëren.

Doel van de bijeenkomsten is het vergroten van de bewustwording van tolken en tolkgebruikers rondom een bepaald thema en het uitwisselen van ervaringen. Daarnaast kan er ook voorlichting plaatsvinden over de samenwerking tussen tolken & tolkgebruikers. Ook hier kon geen vervolg aan gegeven worden vanwege prioriteiten elders.

§ 4.2 Klachtenregeling/klachtencommissie

De klachtenregeling voor klachten over een tolk NGT of een schrijftolk is te vinden op de website <http://klachttolk.nl>

Op dit moment werkt de klachtenregeling niet, er komen nauwelijks klachten binnen. Hoewel de NBTG het van belang vindt dat er een toegankelijke klachtenregeling is voor tolkgebruikers, heeft de NBTG hieraan in 2016 geen prioriteit kunnen geven.

§ 4.3 PR & Communicatie

In 2014 is er een communicatieplan geschreven. In 2016 is de aandacht uitgegaan naar de website, sociale media, de donateursbrief en de Interpres.

Website

De website is het medium dat de NBTG gebruikt om haar leden te informeren over ontwikkelingen binnen de vereniging en het werkveld en om kennis met hen te delen. Doorlopend worden acties opgezet en uitgevoerd om de communicatie via de website verder te optimaliseren en nog beter op de doelgroepen af te stemmen. In 2016 is geconstateerd dat de website niet goed functioneert. In 2017 zal daarom onderzocht worden hoe een nieuwe website beter kan functioneren en beter toegankelijk is voor leden en publiek. Daarnaast zal bekeken worden of de website verbeterd kan worden volgens de W3C-normen zodat de website toegankelijk is voor iedereen.

Sociale media

In 2014 is gestart met de inzet van sociale media. Ook in 2016 hebben we sociale media (Facebook en Twitter) ingezet om met de achterban en andere betrokkenen te communiceren.

Donateurs

Vanaf 2016 ontvangen donateurs twee maal per jaar een informatiebrief. Een van deze brieven wordt in juni verstuurd, de andere in december. In deze brief worden de ontwikkelingen binnen het werkveld en binnen de NBTG omschreven.

Interpres

In 2016 is de Interpres zowel in digitale als in papieren vorm verkrijgbaar geweest en drie keer verschenen. In 2017 zal de Interpres drie keer verschijnen in papieren vorm.

§ 4.4 Jubileum 2018

Op 9 november 2018 bestaat de NBTG 30 jaar. Dit jubileum gaan we uiteraard vieren. Voor het jubileum is inmiddels een projectgroep opgezet die de feestelijke gebeurtenis gaat voorbereiden.

HOOFDSTUK 5 TOEKOMSTVISIE

2017 zal voor de NBTG voor de nodige veranderingen zorgen.

Het afgelopen jaar is niet het jaar geworden waarin positieve beslissingen genomen werden over de toekomst van de tolkvoorziening. Er is, integendeel, alleen maar meer onrust gekomen onder leden in 2016 vanwege het voornemen van de VNG om de tolkvoorziening 'door te decentraliseren'.

Wij zijn echter optimistisch gestemd over de uitkomst van ons streven naar één landelijke regeling omdat wij positieve geluiden hebben gelezen en gehoord uit politieke kringen over dit streven. Inmiddels weten we dat de 'doordecentralisering' van de tolkvoorziening van de baan is en dat de betrokken departementen in gesprek willen met ons en alle andere stakeholders om verder te praten over de invulling van de harmonisatie van de tolkvoorziening.

Wij voelen ons in dit optimisme niet alleen gesteund door een gelijkgestemde opinie van de andere belanghebbenden, onze samenwerkingspartners, maar ook door de ontwikkelingen op het politieke en juridische vlak. De Nederlandse overheid heeft immers het VN-verdrag voor mensen met een beperking het afgelopen jaar geratificeerd, waarin de beginselen van gelijkheid, toegankelijkheid, inclusie en participatie zijn neergelegd.

Hiermee heeft de overheid zich er toe verbonden om de nodige maatregelen te nemen om die beginselen ten uitvoer te brengen.

In de aanloop naar een dergelijke ideale tolkvoorziening in een nabije toekomst zullen bestaande knelpunten in regelgeving en uitvoering weggenomen (moeten) worden, waarmee begin 2017 een begin is gemaakt door het UWV.

Het zal ook in 2017 nodig zijn dat de NBTG gesprekken aangaat met de uitvoeringsinstanties en ministeries en moet blijven uitleggen wat het werk van de tolk gebarentaal inhoudt, waarom het zo belangrijk is dat de juiste tolk op de juiste plaats ingezet wordt en waarom daar tegenover staat dat de tolk daarvoor een redelijke beloning verdient.

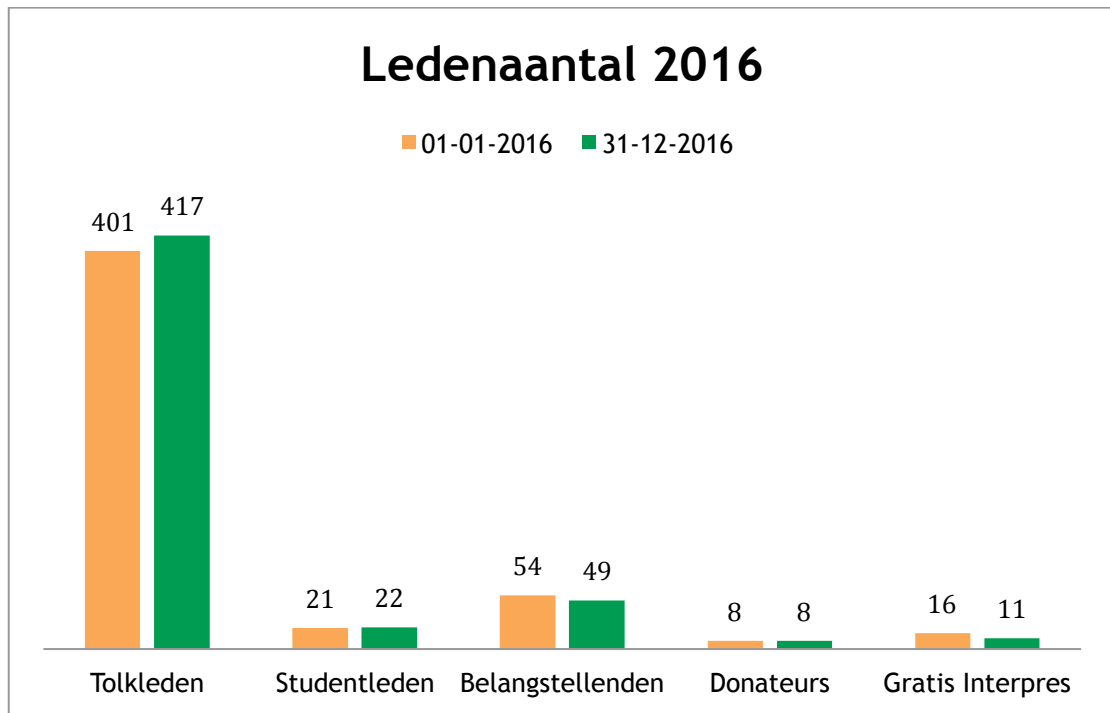
Andere grote veranderingen die wij in 2017 voorzien, zijn belangrijke vorderingen in het realiseren van een specialisatie & differentiatiesysteem. Hierover is al eerder in het jaarverslag geschreven.

En natuurlijk wachten we ook met spanning de resultaten van de projectgroep RTGS af, die mogelijk zullen resulteren in verbeterde website, procedure en organisatie van het RTGS.

Verder hopen wij ook over niet al te lange tijd Dove tolken als onze collega's te mogen begroeten. Hierover moeten eerst goede afspraken gemaakt worden met de Werkgroep Dove Tolken in het komende jaar.

Tot slot hopen wij in 2017 weer vaak van gedachten te kunnen wisselen met onze leden voor de nodige terugkoppeling en inspiratie.

HOOFDSTUK 6 LEDENAANTAL 2016

BIJLAGE: BESTUUR EN WERK- EN PROJECTGROEPLEDEN IN 2016

Bestuur in 2016

Wieteke van Genderen	bestuurslid	vanaf maart 2014
	voorzitter a.i.	vanaf maart 2015
Jetske Tinnevelt	penningmeester	vanaf april 2012
Maike van Raam	(students)bestuurslid	vanaf juni 2015
	secretaris	vanaf juni 2015
Emmy Kauling	bestuurslid	vanaf november 2013
	Secretaris	mei 2015 tot juni 2015
Winnie de Beer	bestuurslid	vanaf november 2015
Lud van der Garde	bestuurslid	vanaf 9 april 2016
Yvonne Jobse	bestuurslid	vanaf 9 april 2016
Nanette Huijs	penningmeester	vanaf 5 november 2016

Afgetreden in 2016:

Emmy Kauling
Lud van der Garde
Jetske Tinnevelt

Bureaucoördinator

Minke Salomé

Beleidsmedewerker

Monica Hübner

Interpres

Lianne van Dijken (eindredactie)
Mariska Bergs
Yvonne Jobse
Renske Koster
Emmy van Swaaij (gestopt in 2016)
Ruud Nederpelt (lay-out)

Coördinator NBTG-stand

Anneloes Veldwachter

Coördinatoren ALV

Anita Janssen en Minke Salomé

Op voordracht van de NBTG in de Klachtencommissie

Grete Verhoeven

Op voordracht van de NBTG in de Raad van Toezicht RTG

Willem Terpstra

Op voordracht van de NBTG in de Commissie Permanente Educatie RTG

Lianne van Dijken

Deskundigheidsbevordering

Anita Janssen
Myrthe van den Akker
Daan Heimans
Renske Koster
Melany Mol (begonnen in november 2016)
Ilse van der Plas (gestopt eind 2016)
Heidy de Rijke-Spronk